

PUBERTATEA

Pubertatea reprezinta perioada caracterizata prin aparitia unei serii de modificari sexuale, somatice si psihice a caror cumul duce la instalarea ovulatiei si posibilitatea procreerii.

Din punct de vedere al intinderii perioadei de timp se imparte in :

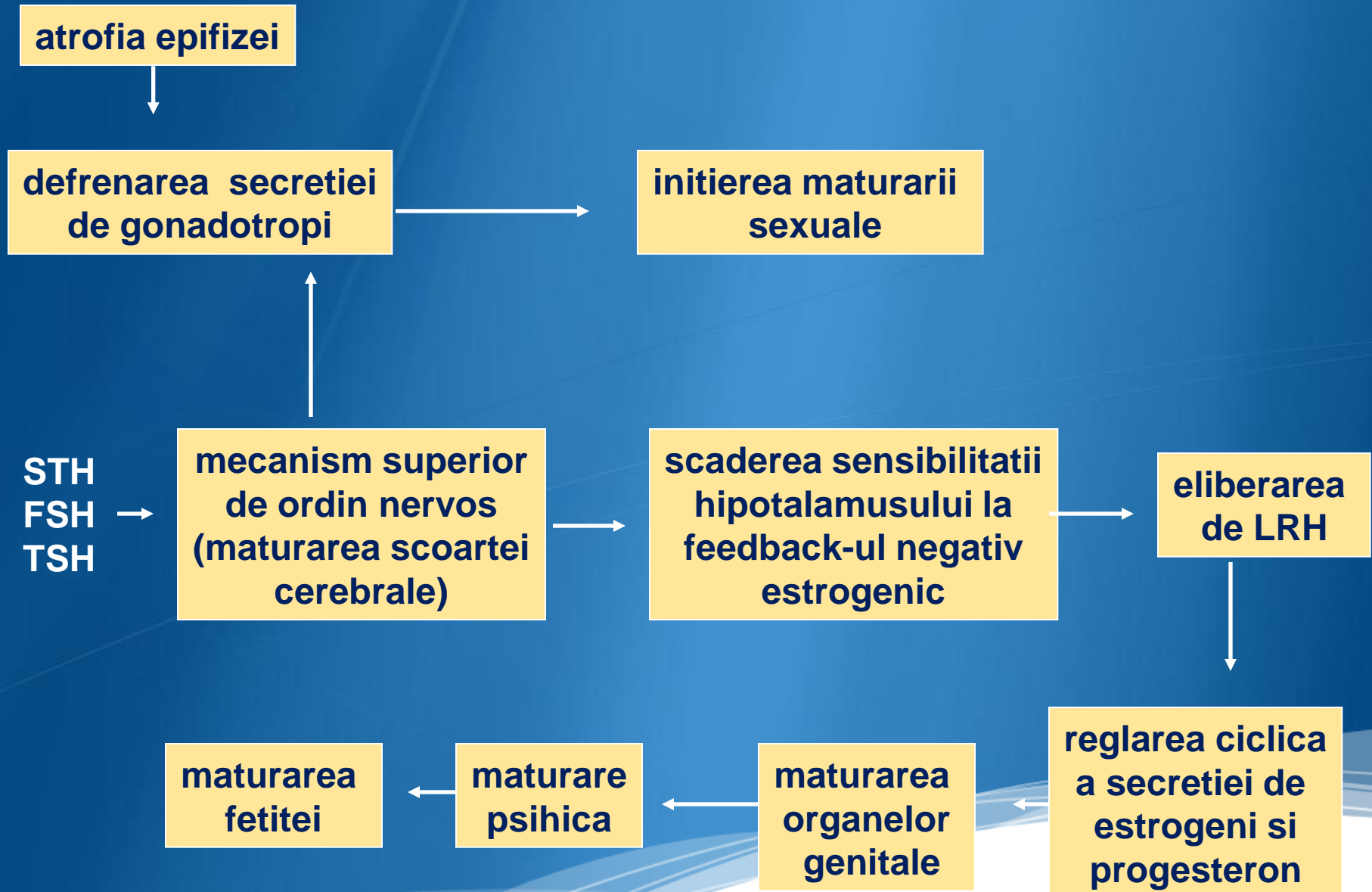
- 1. Perioada prepubertara 9-12 ani**
- 2. Perioada pubertara propriu-zisa 12-14 ani**
- 3. Perioada postpubertara (adolescenta) 14-16 ani.**

Instalarea pubertatii depinde de clima si rasa :

- precoce la tropice 9-11 ani**
- tardiva in tarile nordice 15-16 ani**

La noi in tara varsta medie este 12-16 ani

GONADOSTATUL PUBERTATII

SIMPTOMATOLOGIE

- accentuarea caracterelor sexuale secundare
- maturarea organelor genitale
- aparitia parului pubian si axilar (pubarha)
- dezvoltarea glandelor mamare (telarha)
- aparitia primului ciclu menstrual

**PERIOADA
PREPUBERTARA**

- desavarsirea maturarii somato-psihiice
- desavarsirea dezvoltarii sexuale
- apare interesul sexual
- aparitia ciclurilor sexuale regulate

**PERIOADA
POSTPUBERTARA**

PATOLOGIA PUBERTATII

Pubertate :

- precoce 8-10 ani :
  - idiopatica (genetica)
  - meningoencefalite
  - boala Reclinghausen
  - tumori hipotalamo-hipofizare
  - tumori ovariene secretoare de androgeni
  - tumori de corticosuprarenala
- tardiva > 16 ani

Diagnostic pozitiv pe baza dozarilor hormonale

- Hemoragi uterine disfunctionale :
  - polimenoree
  - spaniomenoree
  - hipermenoree
  - hipomenoree
  - dismenoree
  - menometroragii
- Metropatii juvenile :
  - metroragie persistenta
  - anemie secundara posthemoragica

Tratament : estrogeni in doze mari sau estroprogestative

- Obezitatea apare la 12-14 ani si dispare la 19-20 ani
  - consum crescut de glucide
- Vergeturile - pe coapse si pe abdomen datorita distensiei exagerate a pielii de tesutul grasos subcutanat
- Aceneea juvenila - tratament dificil cu antibiotice si pomezi locale

MENOPAUZA

MENOS = LUNA   PAUZIS = PAUZA

=> incetarea completa a menstruatiei

Climacterium = premenopauza + menopauza propriuzisa + postmenopauza

Def : menopauza este o perioada din viata femeii care urmeaza perioadei de activitate genitala si precede senescenta.

Nu poate fi limitata in timp.

Nu reprezinta o data fixa in viata femeii.

Nu are manifestari clinice specifice.

Virsta medie de instalare este de 48-49 ani cu extreme 40-55 ani

Nu exista menopauza, ci menopauze

MENOPAUZA

ISTORIC

Menopauza – o boală ?

**Sănătatea (OMS) = o stare de “completă bunăstare fizică,
mentală și socială”**

**Menopauza - poate altera aceste trei aspecte
- poate fi considerată o alterare a sănătății**

MENOPAUAZA

ISTORIC

Vârsta de 50 de ani- o perioadă particular dificilă:

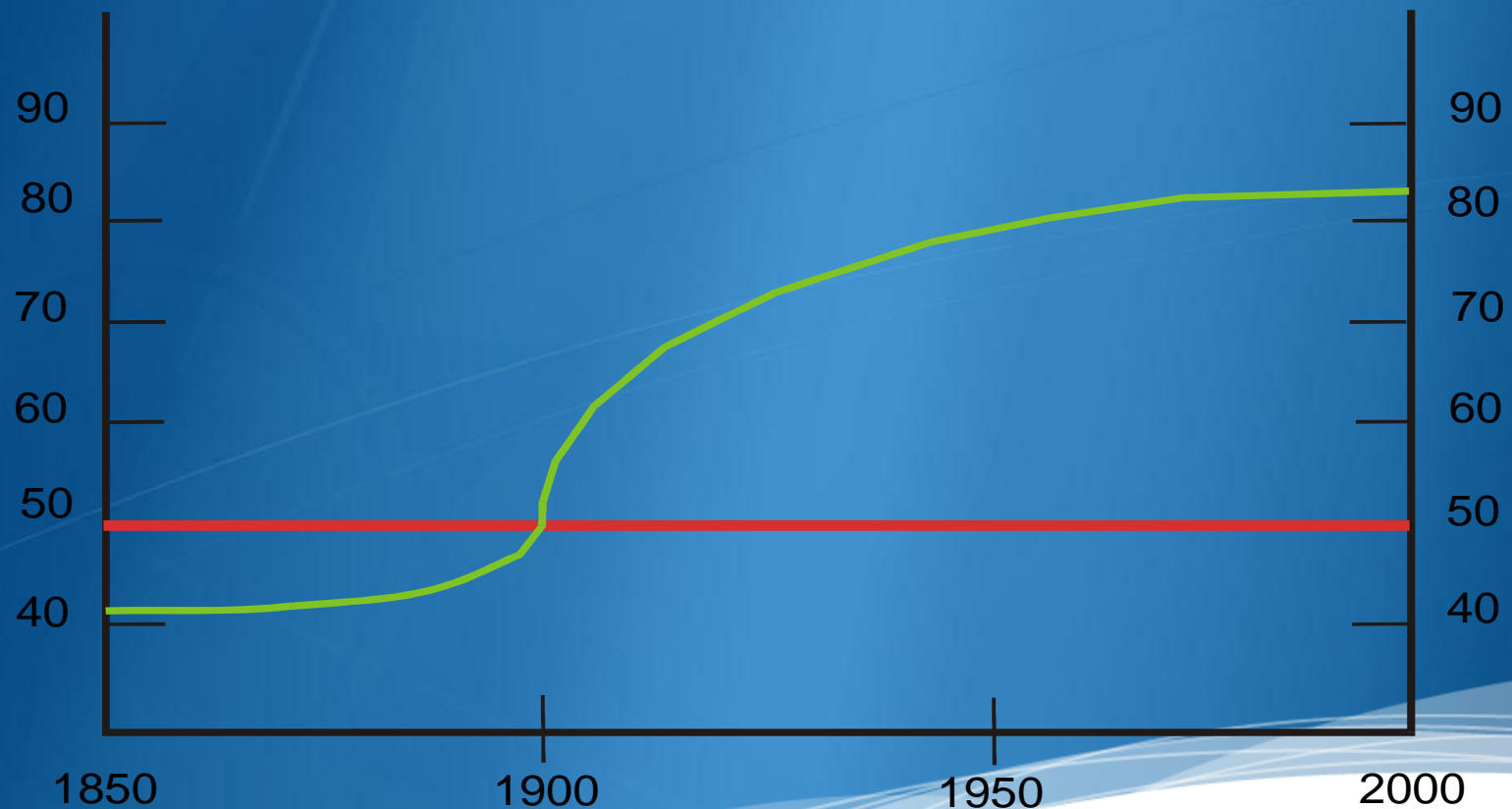
- tulburări funcționale și psihice
- modificări în mediul de familie
- mediu social puțin indulgent

Simptomele menopauzei

- pot altera calitatea vieții
- pot modifica datele biologice și comportamentale
- pot opri relațiile sexuale și sociale

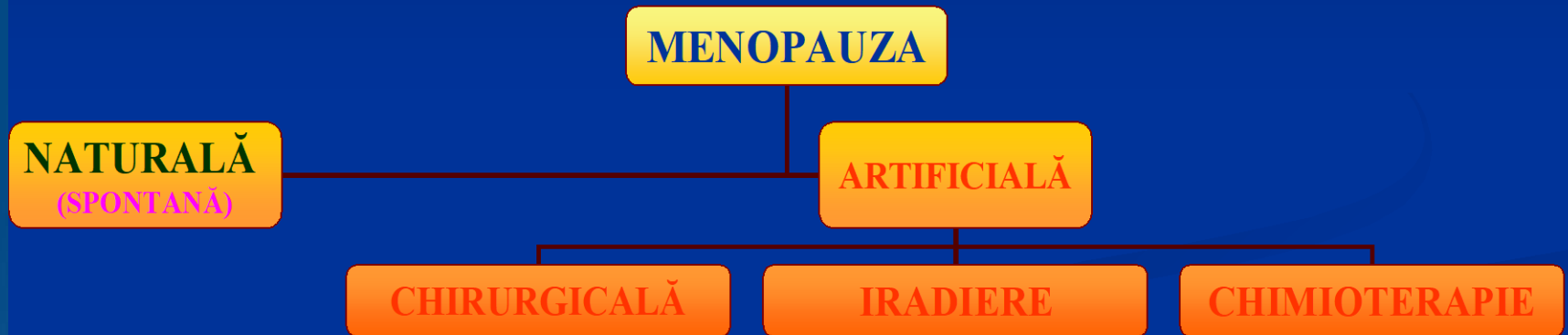
Psihologic: “SINDROMUL SOACREI”

Debutul menopauzei si speranta de viata

MENOPAUZA

ETIOLOGIE

➤ **MENOPAUZA NATURALA**

- disparitia ciclului prin epuizarea capitalului folicular ovarian;
- 50 – 52 ani;

➤ **DIAGNOSTIC**

- Amenoree > 12 luni;
- Hipoestrogenie;
- FSH > 40 UI.

➤ **MENOPAUZA INDUSA**

- Castrare chirurgicala, radica, chimioterapica.

➤ **MENOPAUZA PREMATURA**

- Aparitia insuficientei ovariene inainte de 40 de ani (1%).

Perioadele menopauzei

MENOPAUZA = **MOMENTUL** INCETARII DEFINITIVE A CICLULUI MENSTRUAL DATORITA EPUIZARII CAPITALULUI FOLICULAR OVARIAN

- **PREMENOPAUZA**

Perioada imediat anterioara menopauzei

- **POSTMENOPAUZA**

Perioada urmatoare menopauzei

- **PERIMENOPAUZA**

Perioada imediat anterioara menopauzei si 1-2 ani dupa aceasta.

I. PREMENOPAUZA

Se instaleaza la aproximativ 40 ani si dureaza 10 ani.

Hormonal se caracterizeaza prin :

- secretie hormonală normală sau crescută de estrogeni
=>hiperestrogemie
- progesteronul și pregnandiolul sunt la nivele foarte scăzute sau absente

Simptomatologie :

- cicluri anovulatorii sau disovulatorii
- polimenoree
- spaniomenoree
- hipermenoree
- menoragii
- bufeuri de căldură
- organe genitale normale
- hiperplazia glandulo-chistică a endometrului
- secretie mai abundentă a glerei cervicale

II. MENOPAUZA PROPRIUZISA

- incetarea definitiva a menstruatiilor timp de un an
- scaderea estrogenilor
- absenta progesteronului
- FSH si LH foarte crescut

Simptomatologie : - amenoree

- bufeuri de caldura
- labilitatea sistemului neuro-vegetativ
- fragilitate vasculara
- roseata a fetei
- dermatografism accentuat
- transpiratii nocturne
- insomnii
- iritabilitate
- infirmitate afectiva, psihica si sociala (femeia se considera bolnava)
- modificari ale libidoului (scaderea sau exacerbaria acestuia)
- ingrosarea fetei , umeri acromegalici
- hipertiroidie
- sindrom cushingoid

- Local :**
- hipertrofie clitoridiana
  - ingrosarea vocii
  - atrofie vaginala
  - uscarea vaginului
  - absenta glerei cervicale

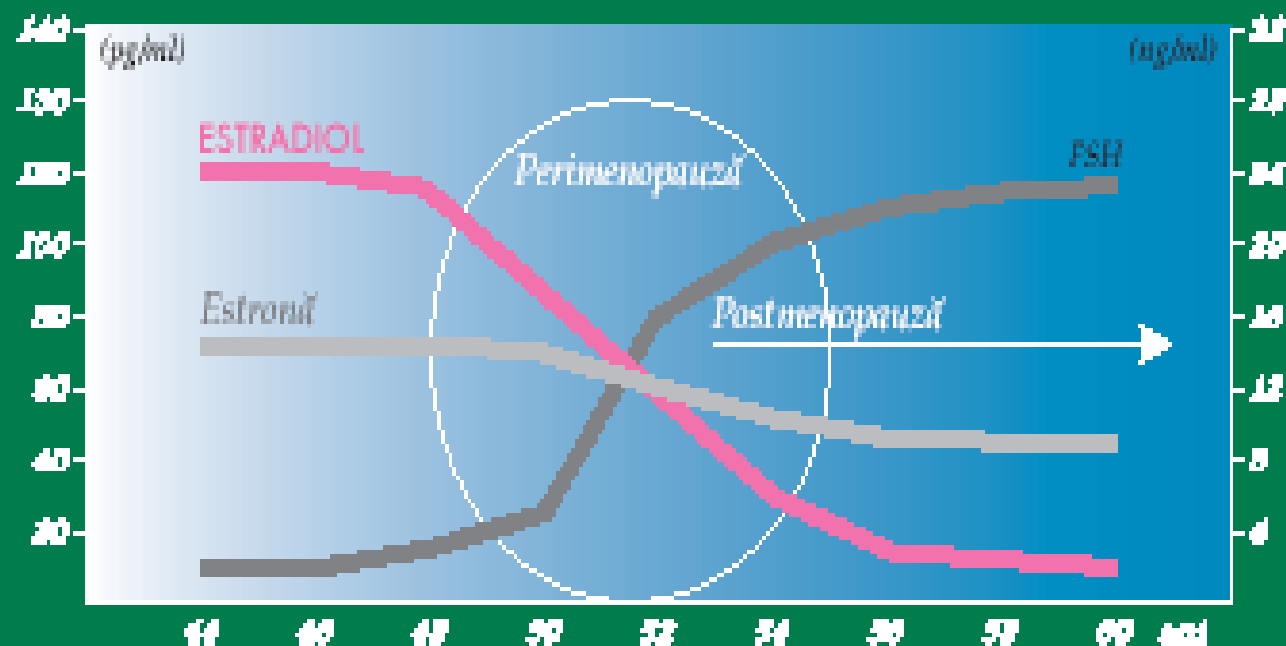
Endocrinologia menopauzei

DEBUT – aparitia ciclurilor anovulatorii avand ca rezultate neregularitatea ciclurilor si/sau metroragii.

➤ **Instalarea menopauzei**

- Crestere marcata a FSH (de 10 – 15 ori);
- Cresterea LH;
- Scaderea E2;
- Inversarea raportului E2/E3 in favoarea E3;
- Progesteronul dispare;
- Androgenii scad.

Menopauza ... se asociază cu o stare de deficiență hormonală

Variații ale FSH, ESTRADIOL + estronă - în funcție de vârstă (n = 257)

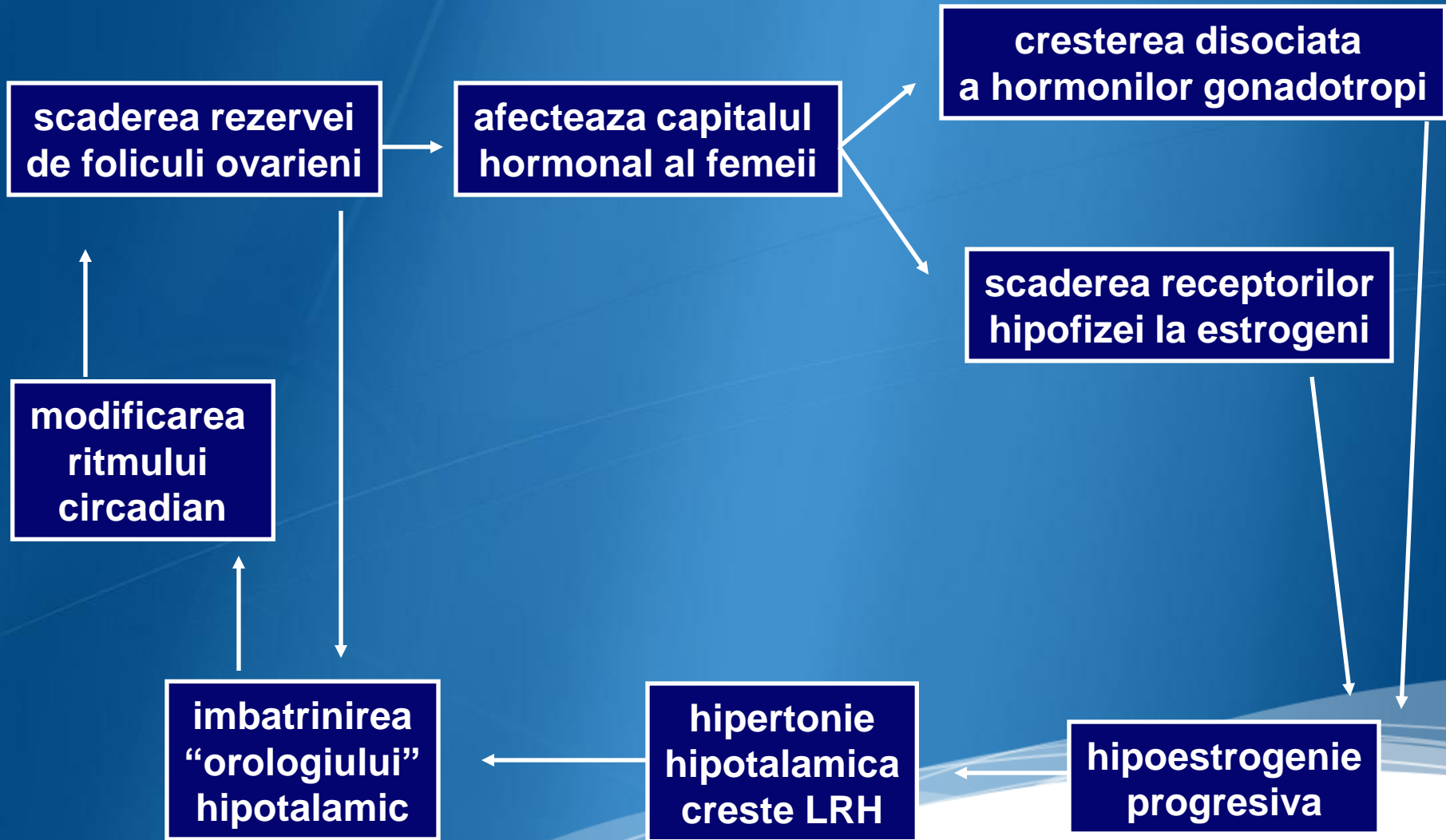
Terapia hormonală poate fi considerată benefică numai dacă nivelul sanguin al estrogenilor activi (ESTRADIOL) este cel puțin egal cu cel găsit la femeile aflate la premenopauză

Surse de estrogeni in circulatie -inainte (A) si dupa menopauza (B)

GONADOSTATUL FEMEII

Tulburarile provocate de menopauza

➤ **SIMPTOMATOLOGIA IMEDIAT INSTALATA (simptomatologie acuta)**

- Tulburari vasomotorii
- Tulburari psihice
(simptomatologia pe termen mediu)
- Modificari uro – genitale
- Modificari cutanate.

➤ **TULBURARI LA DISTANTA (simptomatologia pe termen lung)**

- Osteoporoza;
- Boli cardiovasculare.

Simptomatologia menopauzei

-manifestari imediate-

TULBURARI MENSTRUALE

➤ Metroragia disfunctionala

- cea mai frecventa manifestare;
- Patogenie: dezechilibru estrogenic – progestativ prin:
  - Scaderea productiei de progesteron (anovulatie)
  - Cresterea productiei de estrogeni endogeni prin
    - cresterea precursorului androgenic
    - cresterea aromatizarii periferice
    - scaderea SHBG

Simptomatologia menopauzei

-manifestari imediate-

SIMPTOME VASOMOTORII

- Bufeuri
- Transpiratii nocturne
- Palpitatii
- Cefalee

SIMPTOME PSIHICE

- Iritabilitate
- Lipsa de energie
- Dispozitie capricioasa
- Instabilitate emotionala
- Incapacitate de concentrare
- Tulburari de libido

Simptomatologia menopauzei

-manifestari pe termen mediu-

SIMPTOME URO - GENITALE

- Uscaciune vaginala
- Dispareunie
- Infectii urinare si fibroza uretrala care determina “sindromul uretral”(disurie, mictiuni frecvente, imperioase)

SIMPTOME CUTANATE

- Piele uscata si subtire
- Par uscat, friabil
- Unghii friabile

Simptomatologia menopauzei

-manifestari la distanta-

OSTEOPOROZA (1)

- **Reducerea masei osoase;**
- **Deteriorarea microarhitectonicii tesutului osos;**
- **Cresterea fragilitatii osoase (creste riscul de fracturi).**

Simptomatologia menopauzei

-manifestari la distanta-

OSTEOPOROZA (2)

Factorii de risc influentabili

- scaderea nivelului estrogenic (in primii 5–7 ani de menopauza pierderea de masa osoasa creste la 2-6% pe an)
- tabagismul
- abuz cronic de alcool
- absenta exercitiilor fizice

Factorii de risc neinfluentabili

- varsta – osteoporoza 1% din masa osoasa pierduta/an

Simptomatologia menopauzei

-manifestari la distanta-

OSTEOPOROZA (3)

➤ **Estrogenii**

Actiuni directe

- inhiba actiunea resorbtiva a osteoclastelor

Actiuni indirecte

- reducerea numarului osteoclastelor
- creste secretia de calcitonina – rol antiresorbtiv osos

ROLUL PRINCIPAL: SCADEREA RESORBTIEI OSOASE

Simptomatologia menopauzei

-manifestari la distanta-

OSTEOPOROZA (4)

➤ **Progesteronul**

Actiune directa

- stimularea proliferarii osteoblastelor

Actiune indirecta

- competitie pe receptorul glucocorticoid - inhiba distructia osoasa, stimuleaza formarea de os.

ROLUL PRINCIPAL: STIMULAREA FORMARII OSOASE

Simptomatologia menopauzei ***-manifestari la distanta-***

CONSECINTE CARDIOVASCULARE (1)

- **Boala coronariana**
- **Accidente vasculare cerebrale**
- **Accelerarea proceselor aterosclerotice**

Simptomatologia menopauzei

-manifestari la distanta-

CONSECINTE CARDIOVASCULARE (2)

Riscurile cardio-vasculare cresc datorita:

- Modificarii profilului lipidelor si lipoproteinelor circulante (colesterolul ↑, HDL ↓, LDL↑)

REZULTAT: CRESTEREA RISCULUI ATEROSCLEROTIC

- Stimularii oxidarii lipoproteinelor.

REZULTAT: DEPUNEREA IN PERETELE ARTERIAL

Diagnostic pozitiv

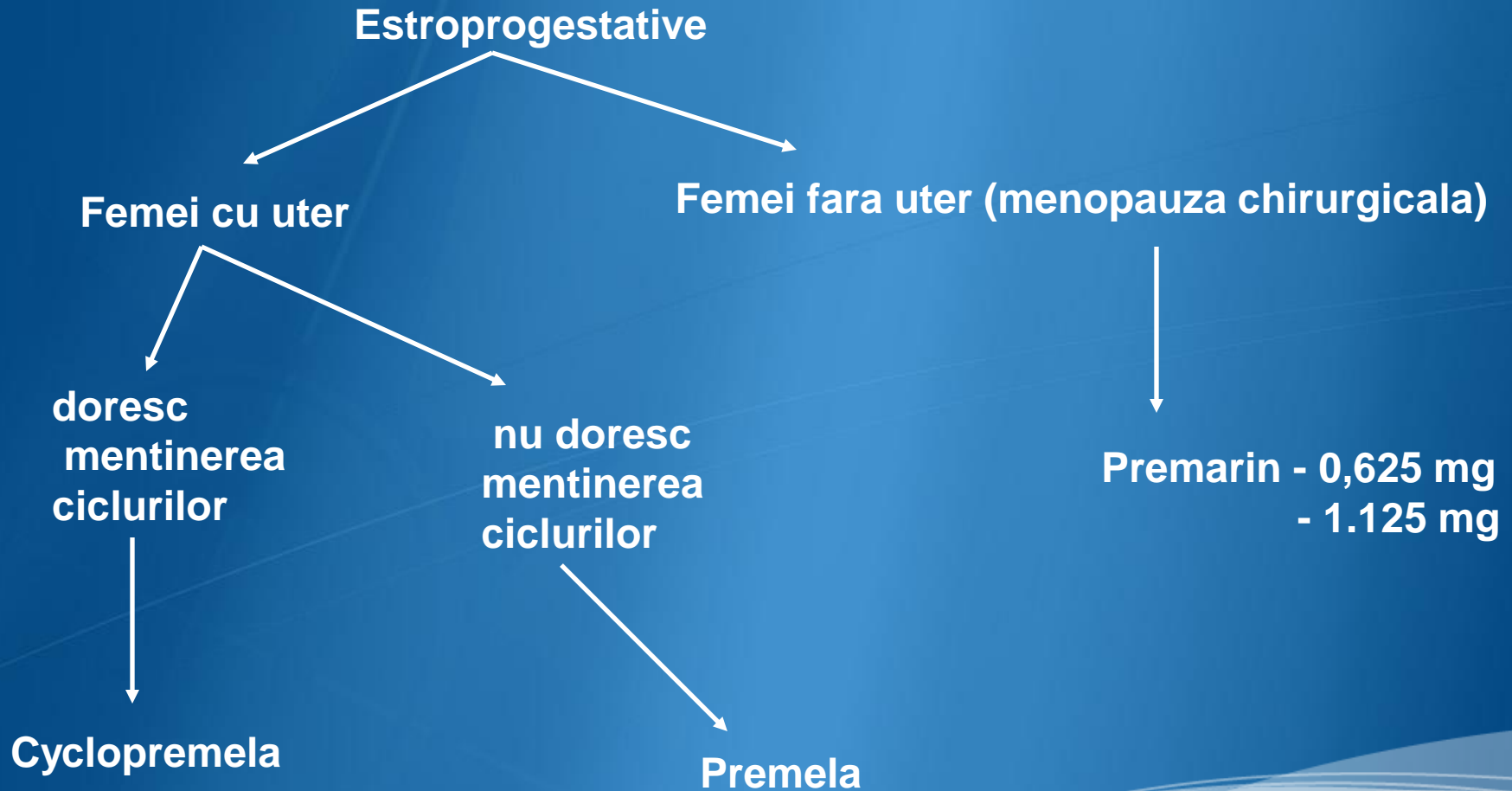
- anamneza :- absenta menstruatiei timp de un an
  - descrierea simptomatologiei
- testul la progesteron - se administreaza 10 zile un progestativ
  - daca apare o hemoragie de privatiune = premenopauza
  - daca nu apare = menopauza

TRATAMENT

- scop : ameliorarea vietii femeii
  - tranchilizante
  - substitutie estroprogestativa
  - corectarea tulburarilor sferei genitale :
    - mictiuni imperioase
    - disurie
    - incontinenta urinara
    - vaginita atrofica

TRATAMENT = de substitutie cu estroprogestative

Terapia de substitutie hormonală ***-indicatii-***

- **Pentru toate femeile cu semne de insuficienta hormonală estrogenică.**
- **Decizia finală aparține femeii.**

Terapia de substitutie hormonală

-indicatii-

IN STABILIREA INDICATIEI SE IAU IN CONSIDERARE:

- Aspectul menstrual – dacă există anomalii și iregularități se explorează, dacă există amenoree se practică testul la progesteron și/sau dozarea FSH
- Prezența simptomatologiei menopauzale
- Antecedente patologice (mamare, cardiovasculare, urinare).
- Stil de viață (fumatul crește riscul asociat TSH).

Terapia de substitutie hormonală

-indicatii-

➤ **Initial terapie 3 luni dupa care se evalueaza:**

- **Toleranta terapiei**
- **Disparitia simptomelor menopauzale**
- **Existenta sau nu a unor efecte adverse**

Terapia de substitutie hormonală

***-criterii de apreciere clinică a toleranței
estrogenilor-***

➤ Semne ale subdozării

- Persistența sau reapariția valurilor de căldură
- Astenie
- Cefalee
- Senzație de frig
- Lipsa de tonus, stare depresivă
- Dureri articulare
- Tulburări urinare
- Uscăciune vaginală

Terapia de substitutie hormonală

***-criterii de apreciere clinică a toleranței
estrogenilor-***

➤ Semne ale supradozării

- Mastodinie
- Creștere în greutate
- Balonare abdominală
- Membre inferioare “grele”
- Nervozitate
- Iritabilitate
- Insomnie

Terapia de substitutie hormonală

-efecte adverse-

➤ **Sangerare
uterina**

NECESITA INVESTIGATIE:

- **Histeroscopica**
- **Ecografica**
- **Biopsica**

Terapia de substitutie hormonală

-motive de intrerupere imediata a terapiei-

- Migrena (aparuta pentru prima oara);
- Tulburari de perceptie (auz sau vaz);
- Semne de tromboflebita;
- Durere sau senzatie de presiune toracica;
- Operatie programata (cu 6 saptamani inainte);
- Imobilizare prelungita (de ex. dupa traumatisme);
- Icter;
- Hepatita acuta;
- Prurit generalizat;
- Cresterea semnificativa a TA.

Terapia de substitutie hormonală

-contraindicații-

1. BOLI GENITALE

- Tumori genitale (cancer de endometru, de sân, ovarian);
- Endometrioza;
- Mastopatiile benigne;

2. BOLI HEMATOLOGICE

- Boala tromboembolică (antecedente sau în prezent);
- Anemie falciformă;

3. BOLI HEPATICE

- Insuficiența hepatică;
- Tumori hepatice;
- Icter colestatic (în antecedente sau în sarcină);

4. BOLI METABOLICE

- Dislipidemii;
- Diabet zaharat sever (cu leziuni vasculare periferice, oculare, renale);

5. LUPUS ERITEMATOS SISTEMIC

6. OTOSCLEROZA

7. BOLI NEUROLOGICE

- Boli convulsivante;
- Migrena;

Terapia de substitutie hormonală

-supravegherea pacientelor-

	INAINTE DE TRATAMENT	LA 3 LUNI	LA FIECARE 6 LUNI	LA FIECARE 12–18 LUNI	LA FIECARE 2–5 ANI
CLINIC	+	+	+	+	+
FROTIURI CITOVAGINALE	+	-	+	+	+
EX. ENDOMETRIALA	+/-	-	+	+	+
ECO VAGINALA	+	-	+	+	+
EX. BIOLOGICE	+	-	-	+	-
MAMOGRAFIE	+	-	-	+/-	+/-
OSTEODENSITOMET RIE	+ daca sunt FR pt osteoporoza	-	-	+ daca face tratament pt osteoporoza	+/-

Estrofem

Trisecquens

Femoston

Kliogest

estrogeni transdermal : - climara

- estraderm

- dermestril

Tratament local : - ovestrol

- ovestim

- vagifem

comprimate vaginale cu estradiol

III. POSTMENOPAUZA

Este perioada de senescenta a femeii care se instaleaza dupa 60 ani.

Se caracterizeaza prin :

- absenta totala a estrogenilor si progesteronului
- persistenta unei secretii crescute de FSH si LH

Simptomatologie :

- amenoree persistenta
- bufeuri absente
- nevroze, psihoze
- osteoporoza, fracturi spontane
- dureri cervicale, lombare, sacroiliace
- modificarea metabolismului fosfo-calcic
- accentuarea arteriosclerozei datorita modificarilor colesterol/fosfolipide
- accidente coronariene, vasculare
- HTA
- incontinenta urinara
- vaginita atrofica

STERILITATEA CONJUGALA

DEF : sterilitatea reprezinta absenta fecundatiei – cind dupa un an de rapoarte sexuale regulate (3/sapt), fara nici o metoda contraceptiva , nu survine nici o sarcina.

INFERTILITATE : incapacitatea mentinerii sarcinii pina la termenul de visibilitate a fatului.

Frecventa : 10% din cupluri

Clasificare :

- sterilitate primara
- sterilitate secundara

S. de origine :

- genitala :
  - cervico-vaginala
  - tubara
  - ovariana
  - uterina
- extragenitala :
  - metabolica
  - psiho-nervoasa
  - inexplicabila
- masculina

ETIOLOGIE

1. Factori vulvo-vaginali :

→ mecanici :

- malformatii

- septuri
- agenezie
- imperforatie
a himenului

→ functionali :

- vaginism

- dispareunie

- pH vaginal acid

→ infectiosi – vulvo-vaginite

2. Factori cervicali :

malformatii : atrezii, aplazii, stenoze

cervicite cronice : glera devine impenetrabila
sinechii, displazii, tumori benigne

insuficienta cervicala :
- congenitala
- dobindita

Test Palmer : col permeabil la Hegar 8

modificari de mucus cervical :

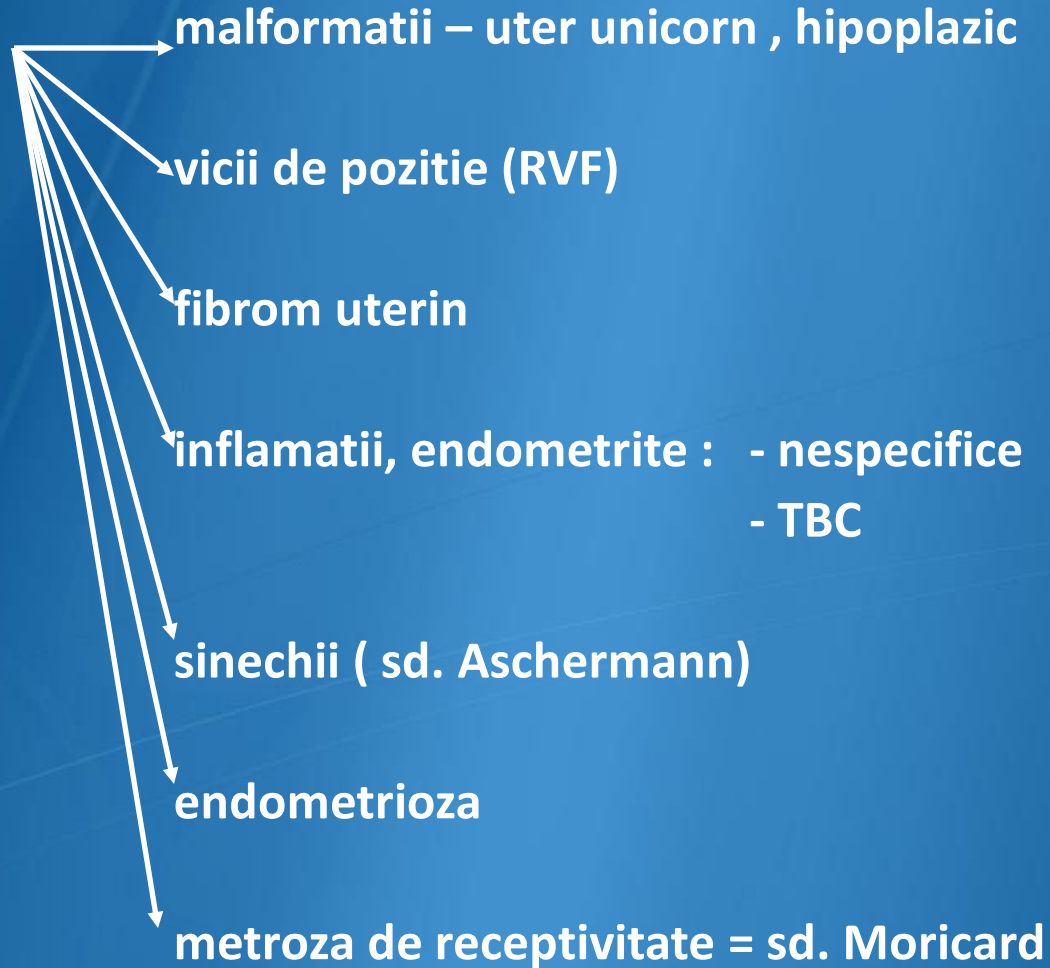
- tulburari in compozitia biochimica a glerei
- absenta glerei, glera insuficienta
- glera impenetrabila imunologic

=> devine ostila : - glera geloida

- glera filanta

=> nu permit patrunderea
spermatozoidului

3. Factori uterini :

Factori tubari (40%) :

- obstructia tubara
  - proximala
  - distala => hidosalpinx
  - intreg lumenul – TBC
- inflamatii :
  - nespecifice
  - specifice (gonococ)
  - TBC
- neinflamatorii
  - malformatii
  - distrofii
  - endometrioza
  - tumori
  - spasm tubar, aglutinarea franjurilor

Factori ovarieni :

- disgenezii
- aderente periovariene
- sd. Stein-Lovental “ovare de portelan “
- distrofie sclero-chistica
- endometrioza
- tumori de ovar
- ovaroza de receptivitate
- “ovarul victima “ prin tulburari :
  - hipotalamo-hipofizare
  - endocrine
  - metabolice

Factori pelvipерitoneali : aderente (Chlamidia)

Factori diencefalici :

- tumori
- functionali

Factori endocrino-metabolice : hipotiroidia, diabet zaharat, obezitate

Factori psihici

Sterilitatea de cauza necunoscuta.

Factori masculini :

- anomalii ale controlului hipotalamo-hipofizar
- anomalii testiculare :
  - varicocel
  - orhite : urliana, agenti fizici, droguri
  - criptorhidie
- cauze obstructive ale cailor spermatice
- anomalii coitale : impotentia, ejaculare retrograda
- afectiuni ale glandelor accesorii (prostata)

EXPLORAREA CUPLULUI STERIL

Prima consultatie : participa ambii parteneri

- anamneza la amindoi
- examen clinic general
- ex aparatului genital
- date despre contactele sexuale

Ex. secretiei vaginale

- pH 4,2-4,6
  - ex. bacteriologic
  - ex. citovaginal :
    - indice acidofil
    - indice cariopicnotic
- date despre statusul hormonal

Explorarea colului :

- aspectul glerei :
  - macroscopic
  - ex. citobacteriologic
  - teste de penetratie :
    - in vivo (post coital)
    - in vitro

Test post coital in vivo (Sims- Huhner) :

- 48 h abstinenta
- la 10-12 h postcontact sexual
- se recolteaza glera
- se efectueaza preovulator

rezultate :

- pozitiv : > 10 spermatozoizi mobili
- slab pozitivi : 5 s. mobili
- foarte slab pozitiv : s. imobili
- negativ absenta spermatozoizilor

- ex. bacteriologic al secretiei endocervicale :

- trichomonas
- Haemophilus
- gonoree
- candida
- chlamidia

- test Lahm-Schiller cu lugol
- frotiu citologic Babes-Papanicolau
- colposcopie
- biopsie cu ex. histopatologic :
  - faza secretorie sau latentă a endometrului
  - leziuni inflamatorii
  - tumori : leiomiom
- chiuretaj endocervical

EXAMINARE UTERO-TUBARA

a. Insuflatia utero-tubara - cu urmarirea pasajului tubar al gazului
= IUTK

b. Histerosalpingografia = HSG

- cu substanta de contrast
- in prima perioada a ciclului
- imagini anormale : col, corp, trompe

c. Histeroscopia

d. Salpingoscopia

e. Celioscopia - laparoscopia => test cu albastru de metilen

f. Biopsia de endometru - in perioada a doua a ciclului

g. In suspiciunea de leziuni TBC - culturi din :- singe menstrual

- biopsie endometru
- HSG

Explorarea ovarului :

- a. Explorarea mucusului cervical - testul filantei
  - in preajma ovulatiei mucusul devine abundent, filant
- b. Semnul pupilei
- c. Curba menotermica
- d. Frotiu vaginal cito-hormonal (indice acidofil , cariopicnotic)
- e. Testul cristalizarii glerei in frunza de feriga
- f. Biopsia de endometru - in faza secretorie (cu sonda Novak)
- g. Celioscopia :
  - vizualizarea corpului galben
  - sindr. Stein-Lowental
- h. Dozari hormonale :
  - estrogeni
  - progesteron
  - FSH, LH
  - prolactina
  - testosteron , D4-androstendion

Teste dinamice de stimulare si frenare : arata originea androgenilor, sunt blocati cei de origine suprarenala si persista numai cei de sursa ovariana

- Alte teste :
- TSH, T3, T4
  - radiografia de saturație
  - cariotip

SPERMOGRAMA

- dupa 3-4 zile de abstinenta
- vol 4+/- 2ml
- aspect albicios , lactescent
- nr 20-200 mil. /ml
- mobilitate la 1h 60-80%. la 4h 40%
- vitalitate : exprimata in procente de spermatozoizi vii , mobili
- morfologie
- spermocultura

Aspecte patologice :

- azoospermie
- oligospermie (<20 mil/ml)
- astenospermie - mobilitate scazuta
- teratospermie - s. morti
- anticorpi antispermatozoizi prezenti :
  - la barbat : in sange si sperma
  - la femeie : in sange si glera

Biopsie testiculara : pt diferentierea azoospermiei : de secretie sau excretie

TRATAMENT- etiologic

1. Cauza vaginală :

- tratamentul vulvovaginitelor
- normalizarea pH
- ameliorarea troficității (estrogeni)
- tratamentul chirurgical al malformațiilor

2. Cauze cervicale :

- tratamentul cervicitei
- electrocauterizare în cervicitele erozive
- dilatare în sinechii , stenoze
- tratamentul chirurgical în malformații
- tratament hormonal pt ameliorarea glerei (estrogeni)
- I.A.S. = insamintare artificială cu sperma sotului :
  - incompatibilitate imunologică
  - gleră impermeabilă
  - stenoza cervicală

3.Cauza uterina :

- tratament specific in TBC
- tratament endometritelor
- tratament chirurgical in :
  - malformatii
  - tulburari de statica
  - endometrioza (Danazol, Linestrenol, analogi GnRH)
  - fibrom uterin : - miomectomie
    - miometrectomie
- tratamentul sinechiilor :- debridare
  - =>sterilet =>estrogeni

4. Cauza tubara :

- tratamentul inflamatiilor :
  - antibiotice
  - antiinflamatorii
  - cura balneara (Sovata, Felix, Techirgol)
  - diatermocoagulare
- instilatii utero-tubare => perfuzii utero-tubare cu: antibiotice
antiinflamatorii
xilina
alfa-chimiotripsina
- trat.chirurgical
- laparoscopic-adezioliza
(ovarioliza,salpingoliza,anexioliza)
  - neostomie
- laparotomie-microchirurgia trompei
  - implantare tubo-uterina in corn uterin=proc.Palmer
perete post.=procedeu Bourg
  - anasomoza tubo-tubara
  - salpingoneostomie
  - fimbrioplastii
- liza aderentelor

-fertilizare in vitro si embriotransfer = FIV/ET

-stimulare ovariana

-det.ovulatiei cu Pregnyl

-recoltarea ovulelor(punctie)/spermei

-fecundare in vitro-incubator-urmarirea la microscop-
ET la 36 ore

5. Cauza ovariana :

- tratament chirurgical :

- adenoliza

- tumori

- decapsulare (decorticare)/ resectie

cuneiforma in sd. Stein-Lowenthal

laparatomie

laparoscopie :

- decapsulare

- cauterizare a chistelor

Tratament hormonal => stimularea ovulatiei

clomifen (clomid/clostilbegyt/serophene) - estrogen de sinteza cu actiune antiestrogenica 2x1 /zi 5 zile incepand din a 3-a zi a ciclului

gonadotrofine (Humegon / Pergonal)

1 fiola pe zi , 6 zile, control, apoi inca 6 zile asociat cu HCG

HCG (Pregnyl) :
- 5.000-10.000 UI determina ovulatia
- 1.000-1.500 UI in insuficienta de corp galben

6. Sterilitatea masculina :

- tratamentul oligo-astenospermiei
  - pregnyl
  - testosteron
  - vitamina E
  - Gin Seng
  - Apilarnil
  - proviron
- IAS dupa tratarea spermei - metoda Percol
- IAD = insamantarea artificiala cu sperma de la donator
- FIV/ET cu sperma de la sot/ donator
- ICSI

BAFTA !!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!

SI

SUCCES LA EXAMEN !